

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertiu[m] e[st] honorificatiue [con]desce[n]sio[n]is celsitudo. Hec e[st]
p[er]fectio[n]is declaratiua.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Sermo de sancto Thoma

pus autē et christiani tulerūt et honorifice se-
pelierunt. Circa annos autē dñi. cc. z. xxx.
v. eius ediffam ciuitatē suā q̄ olum di-
cebat rages medoz trāstatū est/ alexādro
imp̄ore ad syroz p̄ces hoc faciēre. Vñ
de legendas.

Tertū q̄ ostēdit b̄ri Thome p̄fe-
ctiōne est honorificatiue cōdescen-
sionis celsitudo. z hec ē declaratio
sue p̄fectiōis. j. Reg. ij. Quicūq; honori-
ficauerit me gl̄ficabo eū/ d̄r dñs. Honori-
ficauit autē z glorificauit dñs br̄m thomā
sibi cōdescendēdo tripliciter

Primo in vulnez ostensione
Secundo in iniuriarū vindicatiōe
Tertio in miraculoz opatione.

Primo in vulnez ostēsiō
ne. Prebuit vtiq; dñs magnā familiarita-
tē sui br̄o thome dū sibi vulnēra sua exhibi-
uit ad vidēdū trāgēdū/ vt sic de resur-
rectiōe plenissime certificaret. dicēs ei In-
fer digitū tuū z vide manū meas: z affer
manū tuā huc z mitte i lat̄ meū z noli esse
incredulus sed fidel. Vñ cantat eccl̄ia. O
thoma vidime quī meruisti ch̄m tāgere.
Q̄ntū fuit ex h̄ thomas i ch̄i amōre i-
flāmat. Si em̄ ex h̄bis ch̄i accēdebant il-
li duo discipuli cūtes in emaus q̄ dicebāt
Hōne cor̄ nost̄r ardēs erat in nob̄ dū lo-
ret nob̄ in viā z ap̄iret nob̄ scripturas: q̄nto
maḡ thomas ex tractu illoz sacroz vul-
nez. Hoc quippe mō nulli aliū se exhibuit:
imo (vt h̄ Jo. xx.) marie magdalene dixit
Noli me tāgere Vñ patet sp̄iale p̄ilegiū
familiaritatis ch̄i ad thomā z p̄descēsiōis
benigne. Vñ Gāfredus carnotens̄ ep̄s
d̄r sic Hō credēdus est iste minoris meriti
p̄ ceteris fuisse vt ip̄e sol̄ d̄dicaret indign̄
dñi v̄sione. Post dies em̄ octo itez venit
iesus vbi thomas erat cū eis: cui cūcta re-
plicans a dño q̄ p̄d̄te locut̄ fuerat eo absen-
te. Hec ille. Et Greg. in homel. Venit ite-
rū dñs z nō credēti discip̄o lat̄ p̄buit pal-
pandū: manū oñdit: z ostēsa sibi suoz cica-
trice vulnez/ infidelitat̄ illi vuln̄ sanauit
Quid fr̄es charissimi: qd̄ inter hec ania ad-
uertit: Nūqd̄ casu gestū credis vt elect̄
ille discipul̄ tūc deesset: post autē veniens
audiret: audies dubitaret: dubitās palpa-
ret: palpās crederet. Nō h̄ casu sed diuina

dispensatiōe gestū est. Egit nāq; miro mō
supna clemētia vt discipulo dubitans dū
in suo maḡo vulnēra palparet carnis: i no-
bis vulnēra sanaret infidelitat̄. Plus em̄
nobis thome infidelitas ad fidem q̄ fides
credētiū discipuloz p̄fuit. q; dū ille ad fidē
palpādo reducit: nra mens oī dubitatiōne
postposita i fide solidat. Hec ille. Nō tūc
biū itaq; q; ex illo tāglōso tāq; familiari
z benigno tractu z v̄sioe dñi/ thomas mi-
rabilt̄ in fide solidat: atq; charitat̄ feruo-
re inflāmat. Vñ tūc r̄ndit thomas z di-
xit. Dñs me⁹ z de⁹ meus. Et iesus appo-
bans fidē ip̄i: dixit. Q; vidisti me Tho-
ma credidisti. Greg. Aliū vidit: aliud cre-
didit. A mortali q̄ppe hoīe diuicias videt
n̄ potuit. Hoīem igit vidit z deū p̄fessus
est: dicēs. Dñs me⁹ z de⁹ meus. Hec ille.
Fuit itaq; postea Thomas excellētissime
fidei. Prop̄ qd̄ etiā pueniētē h̄ sibi dō
cōcessum est vt tres magos q̄ fuerūt p̄mitte-
gētū ad fidē baptizaret. et facti sūt ei oī
iutores in p̄dicādo. vt d̄r Chryst. Itē in ci-
uitate ediffa vbi corp⁹ suū requirit nullus
heretic⁹: iudeus: aut pagan⁹ viuere p̄t.
Itē eccl̄ia q̄ errare n̄ pot̄ sp̄cial̄r p̄nitenti-
tationē fidei sue in collecta di. Pa nob̄ q̄
sum⁹ dñe b̄ri apl̄i tui thome z c. et fidē con-
grua deuotione sectemur.

Secūdo cōdescendit dñs
beato thome in iniuriarū vindicatiōe i illo
vitz q̄ maxillā thome p̄cussit cū esset i ma-
ptis. Nā p̄cutiēs stari ad hauriēdā aquā
exiēs/ a leone occisus ē: et manū illā q̄ tho-
mā p̄cusserat canis yn̄ niger corā p̄uente-
tib; apportauit: quēadmo dū p̄dicatū fue-
rat a br̄o thoma. Quo v̄sio oīs turba ob-
stupuit. Vide legēdā. Plures tū hūc passū
sū n̄ app̄obāt. De h̄ in sic loquit̄ Aug. il-
l̄ faulstū. Apl̄s palma p̄cussus pot̄ dñm
rogauit vt i futuro secl̄o pot̄ i iurioso dōl̄
parceret: i p̄nti secl̄o illa iniuria n̄ inuita
relinq̄ret z c. seq̄. Tenebat certe iter⁹ dōl̄
lectiōis affectū: z ex̄t̄ req̄rebat correctio-
nis exēplū z c. Augustinus tū ibi relin-
q̄t sub dubio an ita factū sit vt confictū. P̄t
ad h̄ p̄positū adduci illud p̄. Oculi dñi sūt
p̄ iustos: z aures ei⁹ ad p̄ces eoz. Vultus
autē dñi sup̄ faciētes mala: vt p̄dat de certā
ra memoria eoz.

De scō Stephāo proto. Fo. CLV

Tertio sibi descendit dñs

in miraculo opatione. ps. Mirabilis deus in factis suis. fecit autem deus mirabilia propter gloriosum thomam papae tripliter. Primum in moribus et debilitate seu quibus modo male habentium reparatio. Faciebat enim prodigia magna demones pellebat: cecos illuminabat: et cum esset in inferiori india semel omnes debiles et infirmos regionis congregari et seorsum statim refecit et super eos oravit. sicque sanati sunt. In loco etiam ubi primo sepultus fuit corpus eius: de monachi liberabantur: et egrum curabant. Secundo in tormentorum mitigatio. Nam divina benignitas commutavit sibi passiones suas in gloriam et dulcedinem. Cum enim carceratus fuisset a rege indiae inferioris habuit honorem suam liberationem: et propter ipsum suscitavit dominus gradum fratris regis qui quadraginta mortuus erat. Et de legenda Sap. x. In vinculo non deditur tibi. Item cum super ardetes laminas staret rehus copulsus: habuit fortis miracula emanationem et sic extiterunt laminae. Et alij. Cum ambularet in igne non comburetur: et flamma non ardet in re: quod ego dominus deus tuus saluator tuus. Item in fornace posuit acceptit refrigerium et consolationem. Et cetera. Liberatus mercedem sequitur: de multis tribulationibus quae circumdederunt me a pressura flammae quae circumdedit me: in medio ignis non sum estuatus. Tertio in singulari quodam apparitione. Olim enim in principio sepulture eius solebat apparere communitate manu propria dignos sed indigni non poterant ab eo recipere sacramentum. Unde in chronica domini belinardi legitur quod anno domini millesimo cxx. venit iohannes patriarcha indorum roma quae narravit papa calixto cardinalibus et omnibus presbiteris publicis in historico quodam sancti thomae apostoli omni anno coedicaret populum suum manu propria potestatem dignis et retracta ab indignis. Unde in longa eius legenda habet exemplum de quodam famulo qui furatus erat fenus pro duobus denariis et non poterat sumere sacramentum de manu apostoli donec confiteretur plenarie et satisfaceret. Nam ut dicit Gratianus. xiiij. q. vi. c. vi. Fur non solum in maioribus sed et in minoribus iudicatur. Non enim quod furto ablatum est: sed mens furatus atredidit. Hec ibi. Et dicitur ita quod appetit spiritualis perfectio gloriosi thome apostoli propter quam merito fuit unum ex duodecim. Hinc legitur in patronum assumamur. quoniam eius meritis

in hac vita per gratiam et in futura per gloriam profici mereamur: Amen.

De beatissimo promartyre Stephano Sermo.

Stephanus

plenius gratia Act. vi. Notandum est Thoma. j. q. q. ar. iij. Quilibet gratia coniungit hominem summo bono quod dominus est. Sic enim dicit Augustinus in enchiridion. Ista gratia discernit reprobos a peccatis quos in vna creaverat massa peccationis ab origine ducta causa. Quilibet igitur gratia separatur a diabolo et coniungitur deo. Hec ibi. Quilibet igitur habet gratiam de plenius gratia: quae plene separatur a diabolo et coniungitur sive recedat a plenius deo. Cum etiam assignari potest alia ratio quod vix vnusquisque ex his in gratia tunc habet gratia tunc capax est gratiae. capax inquam non capacitate naturali sed capacitate dispositiva. Unde christus in epistola ad donatum. Profluens largitur spiritus nullis finibus premissis: nec ullis coercentibus claustris: infra certa metarum spacia refrenatur: manant iugiter: exuberat affluenter non tamen peccati sitis patitur. Quod tunc illic capax fidei assertum: tunc inde gratia iundant haurimur. Hec ille. Quod tunc omnis habet gratiam dicat gratia plenius: non est tamen in omnibus equalis gratia plenitudo. Est ei in christo oimoda gratia plenitudo quae dici potest plenitudo superfluitatis a plenitudine derivatur gratia in deo alios Jo. j. De plenitudine eius omnes accepimus. Ista igitur plenitudo est quae plenitudo fluminis. ps. Flumen dei replevit aquas. Et propter hanc plenitudinem est alia triplex gratia plenitudo ab ipsa christi plenitudine derivata. Prima dicitur plenitudo singularis: quae pertinet ad personam in brachio virginis. Luce. j. Ave gratia plena. Secunda plenitudo abundantiae suae excellentiae quae fuit in apostolis Act. j. Repleti sunt omnes spiritu. Tertia plenitudo sufficientiae quae habet omnes iusti. Luc. j. Zacharias impletus est spiritu. Prima est sic plenitudo fontis sive fluentis. Can. ij. Fons hortorum puteus aquarum viventium qui fluunt in perpetuum de libano. Secunda sic plenitudo rivuli de curretibus. Unde postquam ps. dixit. Flumen dei replens aquas: subiungit. Rivus eius inebriat. Tertia sic plenitudo vastis quae est plenitudo mensurae. Eph. ij. Unicusquodque datus est gratia sicut mensura dona

